

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

IPU Press Office

IPU acts on record number of human rights abuses
against MPs in 2018

International Relations Department Volume-11 19 December 2018
Pyidaungsu Hluttaw Office

IPU သတင်းလွှာ

ဂျီနီဗာမြို့၊ ၂၀၁၈-၁၂-၁၉

၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအပေါ် ကျူးလွန်သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ စံချိန်တင်အရေအတွက်သို့ ရောက်ရှိလာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ IPU က အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း

နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့ (IPU) ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် ယင်းစတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၄၀) အချိန်မှစ၍ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးအပေါ် ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သည့်အမှုကိစ္စ အရေအတွက်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် အများဆုံးဖြစ်လာကြောင်း ထိုကော်မတီကထုတ်ဝေသော စာအုပ်များတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုကော်မတီသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင်နိုင်ငံ ၄၃ ခုမှ အထက်ပါအမှုကိစ္စ ၅၆၄ ခုကို စိစစ်အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအရေအတွက်သည် လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကထက် နှစ်ဆဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအမှုအများစုသည် အမေရိကတိုက်များနှင့်အာရှတိုက်တို့မှ အတိုက်အခံလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပတ်သက်လျက်ရှိပါသည်။

အထက်ပါ IPU ကော်မတီသည် နှောင့်ယှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းခံနေရသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးကိုကာကွယ်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိသော နိုင်ငံတကာတိုင်ကြားမှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်သည့် ယန္တရားတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထိုကော်မတီသည် ခြိမ်းခြောက်ခံနေရသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားကူညီရန် နိုင်ငံတကာပါလီမန် အသိုက်အဝန်းကို လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအာဏာပိုင်များနှင့် နီးကပ်စွာညှိနှိုင်းခြင်း၊ တရားစစ်ဆေးမှုများသို့ လေ့လာသူများ စေလွှတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထိုကော်မတီကို ကမ္ဘာ၏အဓိကဒေသကြီးများအား ကိုယ်စားပြုသည့်

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၁၀) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ၊ ယင်းတို့ကို အခြားကိုယ်စားလှယ်များက ၅ နှစ် သက်တမ်းအတွက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပါသည်။ နှစ်စဉ် “လူ့အခွင့်အရေးနေ့” ဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်တွင် ကော်မတီသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေ ပြဇယားကို ထုတ်ပြန်ပါသည်။

IPU ဥက္ကဋ္ဌ Ms. Gabriela Cuevas က “လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးအား ချိုးဖောက်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနည်းတူ လူသားအားလုံး၏ လွတ်လပ်မှု၊ လူ့အခွင့်အရေးတို့ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရခြင်း သည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခု၌ ချို့ယွင်းချက်များရှိနေသည်ကို ပြသခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များသည် ယင်းတို့အား ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော ပြည်သူတို့အား သင့်တော်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန်အတွက် ယင်းတို့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မဆိုင်းမတွ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း” ပြောကြားပါသည်။

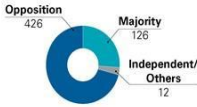
IPU အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် Mr.Martin Chungong က “လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦး (သို့မဟုတ်) ပါလီမန်တစ်ရပ်အား တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီကို တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခွင့်အရေး များကို အကာအကွယ်ပေးရန် မိမိတို့က တောင်းဆိုပါကြောင်း၊ ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် IPU ၏ ရုံးများကို တည်ထောင်ပေးထားကြောင်း” ပြောကြားပါသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ IPU ကော်မတီက စဉ်းစားသုံးသပ်သည့် ချိုးဖောက်မှုအများစုမှာ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ အခွင့်အာဏာအများအပြားကို ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းနှင့်ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုများကို တရားစစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် တရား မျှတမှုမရှိခြင်း၊ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်ကို ချိုးဖောက်ခံရခြင်း၊ နှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ အန္တရာယ်ပေးခံရခြင်း၊ အခြားသောအကြမ်းဖက်မှုများ ကျူးလွန်ခံရခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

Violations of the human rights of MPs – 2018
Cases examined by the IPU Committee on the Human Rights of Parliamentarians

564 MPs
in 43 countries

- Most common violations**
- 1 Undue suspension and loss of parliamentary mandate
 - 2 Lack of fair trial and other unfair proceedings
 - 3 Violation of freedom of expression
 - 4 Torture, ill treatment and other acts of violence

The IPU's Committee on the Human Rights of Parliamentarians is a unique source of protection and redress for MPs killed, attacked, intimidated or jailed for their political views or differences. If MPs cannot do their job safely or without

political freedoms of society as a whole. Without respect for fundamental human rights such as freedom of thought and expression, the right to life, liberty, equality and the right to take part in government - there can be no democracy. The IPU works with parliaments to ensure they deliver on their human rights responsibilities.

ထိုခိုက်နစ်နာသောလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ အတိုက်အခံ ပါတီများမှ ဖြစ်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် (၁၀၁) မှု ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် (၁၁၄) မှုသို့ အနည်းငယ်တိုးလာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အမှုအားလုံး၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်တွင်သာ ဆက်လက်တည်ရှိနေပါသည်။

သို့သော် ကော်မတီသို့ ရောက်ရှိ လာသော အမျိုးသမီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အမှုအရေအတွက်မှာ ၅ နှစ်အတွင်းတွင် သုံးဆ ကျော်အထိ ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

ဒေသအလိုက် ကိန်းဂဏန်းဖြင့် သရုပ်ခွဲဖော်ပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

အမှုအရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း	ဖြစ်ပွားရာဒေသ
၂၀၃	၃၆%	အမေရိကတိုက်များ
၁၅၁	၂၇%	အာရှတိုက်
၉၁	၁၆%	အာဖရိကတိုက်
၆၃	၁၁%	ဥရောပတိုက်
၅၃	၉%	အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အာဖရိကတိုက်မြောက်ပိုင်း
၉	၁%	ပစိဖိတ်ဒေသတောင်ပိုင်း

အမေရိကတိုက်များ

အမေရိကတိုက်များသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုအများဆုံး ဒေသအဖြစ် ၃ နှစ်ဆက်တိုက် တည်ရှိနေပါသည်။ လက်ငင်းဖြစ်ပွားနေဆဲ အမှုကိစ္စအများစုသည် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်နေပါသည်။ IPU သည် ထိုနိုင်ငံသို့ အချက်အလက်ရှာဖွေရေးအဖွဲ့စေလွှတ်ရန် ကြိုးပမ်းနေပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်းတွင် အမေရိကတိုက်များသည် IPU

ကော်မတီက စစ်ဆေးခဲ့သော အမှုအရေအတွက် အများဆုံး တိုးလာသည့်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၂ မှ တိုးလာခဲ့ပါသည်။

သို့သော် အပြုသဘောတိုးတက်မှုအချို့လည်း ရှိခဲ့ပါသည်။ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံတွင် ကော်မတီသည် Ms. Piedad Cordoba ၏ ကာလရှည်ရင်ဆိုင်နေရသော အမှုကို ပိတ်သိမ်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သူမအား အများပြည်သူဆိုင်ရာရုံးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်အား ပိတ်ပင်ထားခြင်းကို အာဏာပိုင်များက ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီးနောက် ကော်မတီက အမှုပိတ်သိမ်းခဲ့ပါသည်။

အာရှတိုက်

၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် IPU သည် အာရှတိုက်၌ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား နှောင့်ယှက် တိုက်ခိုက်မှုများ သိသာစွာတိုးလာကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်းတွင် အာရှတိုက် ၌ IPU ကစစ်စစ်နေသော အမှုအရေအတွက်သည် ၂ ဆ ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

သို့သော် IPU အနေဖြင့် ကျေနပ်လောက်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သော အမှုများစွာရှိကြောင်း သတင်းကောင်းလည်း ရှိပါသည်။ ယင်းတို့အထဲတွင် မလေးရှားနိုင်ငံမှ Mr. Anwar Ibrahim ၏ အမှု ပါဝင်ပါသည်။ IPU ကော်မတီသည် ထိုအမှုအတွက် နှစ်အတော်ကြာ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မော်လဒိုက်နိုင်ငံတွင် ယခင်က ထိန်းသိမ်းထားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစွာကို မကြာသေးမီ က လွတ်ပေးခဲ့ပါသည်။

အာဖရိကတိုက် ဆာဟာရဒေသခွဲ

ဤဒေသတွင် ပြီးခဲ့သော ၅ နှစ်အတွင်း၌ အမှုအရေအတွက် ၂၂ ခု ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံ ၃ ခု သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်ခံရမှု စွပ်စွဲချက်များနှင့် ပတ်သက် နေပါသည်။ ယင်းတို့မှာ ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ (၃၅) မှ၊ မဒါဂတ်စကားနိုင်ငံ (၁၂) မှ၊ အီရစ် ထရီးယားနိုင်ငံ (၁၁) မှ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ဆာဟာရဒေသခွဲတွင် အမှုတစ်ခုကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် ၈ နှစ် ကြာမြင့်ပြီး အချိန်အကြာဆုံးဖြစ်ပါသည်။ အခြားဒေသများတွင် ၄ နှစ် ကြာမြင့်ပါသည်။

ဥရောပတိုက်

ဥရောပတိုက်၌ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို တူရကီ၊ ဘီလားရပ်(စ်)၊ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း နိုင်ငံတို့တွင်သာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုဒေသရှိ အမှုအားလုံးသည် အတိုက်အခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပတ်သက်နေပြီး အမှုများ၏ ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုး

သမီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အမှုများဖြစ်ကြပါသည်။ ဥရောပတိုက်ဒေသသည် အများဆုံး တွေ့ရှိရသည့် အမှုအမျိုးအစား ၄ မျိုးအနက်မှ “လွတ်လပ်စွာ စုရုံးခွင့်/ လွတ်လပ်စွာ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့်” ပိတ်ပင်ခံရသည့် အမှုများ ဖြစ်ပွားသည့်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် တရားခွင် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုမစ်ရှင်အဖွဲ့ ၃ ခုကို တူရကီနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့ ပါသည်။ တူရကီအာဏာပိုင်များသည် ထိုနိုင်ငံတွင် ဖမ်းဆီးခံနေရသော လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အား IPU က သွားရောက်တွေ့ဆုံရန် “အချက်အလက်ရှာဖွေရေး မစ်ရှင်အဖွဲ့” တစ်ဖွဲ့ လာရောက်ရေး ကိစ္စကို ယခုတိုင်အောင် ခွင့်မပြုသေးပါ။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အာဖရိက မြောက်ပိုင်းဒေသ

ဤဒေသများတွင် ယခင်နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၌ အမှုအသစ် ၁၃ မှု တိုးလာခဲ့ပါသည်။ ပါလက်စတိုင်း နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားသောအမှု ၃၉ မှုအနက် ၂၆ မှုမှာ အစ္စရေးအာဏာပိုင်များက ပါလက် စတိုင်းလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအပေါ် ကျူးလွန်သော လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်မှုများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

သို့သော် အီရတ်နိုင်ငံတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် Mr.Hareth Al-Obaidi ကို လုပ်ကြံခဲ့သူများအား အီရတ်တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ထိုကိစ္စဆိုင်ရာ ကာလ ရှည်အမှုတစ်ခုကို IPU ကော်မတီက ပိတ်သိမ်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဘာသာပြန်သူ- ဒေါ်စုပြည့်ဖြိုး (အကြီးတန်းစာရေး)

ဘာသာပြန်ကြီးကြပ်သူ- ဦးသိန်းထွန်းအောင် (ဦးစီးအရာရှိ)

Source: [IPU acts on record number of human rights abuses against MPs in 2018](https://www.ipu.org/news/press-releases/2018-12/ipu-acts-record-number-human-rights-abuses-against-mps-in-2018)
<https://www.ipu.org/news/press-releases/2018-12/ipu-acts-record-number-human-rights-abuses-against-mps-in-2018>